

কানীচচিত্র ।

শ্রীহরেন্দ্রনাথ ভট্টাচার্য্যের দ্বারা

প্রকাশিত ।

১ম সংস্করণ ।

১লা মার্চ ।

কলিকতা,

১২২নং আম্‌হাষ্ট্র ষ্ট্রিট, “বাধাবরণ বাদে”

শ্রীনৃত্যগোপাল চক্রবর্তী দ্বারা

মুদ্রিত ।

কানীয়া-চৰিত্ৰ ।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ ভট্টাচাৰ্য্যৰ দ্বাৰা

প্ৰকাশিত ।

১ম সংস্কৰণ ।

১লা মাৰ্ছ ।

কলিকাতা ।

১২২নং আমহাৰ্ষ্ট ষ্ট্ৰীটত “বাধাৰমণ যত্ৰত”

ত্ৰীনৃত্যগোপাল চক্ৰবৰ্তী দ্বাৰা মুদ্ৰিত ।

মূল্য ছয় পয়চা মাথোন ।

DISTRICT LIBRARY
HEM BARUA COLLECTION

কানীয়া-চৰিত্ৰ ।

কানীয়া লুতুৰা । ছুগাল সোতোৰা ॥
দেখোতে ভকত । কথাতে শকত ॥
দেহাটিহে লাহি । কথাৰ ফিটাহি ॥
মাত্ৰ দেখো সাৰ । পোকৰত ধৰি ॥
কানীয়াৰ নীতি । বাগীহে পিৰিতি ॥
খাবলৈ পালে । মুখলৈ চালে ॥
আপাৰ আনন্দ । মুখে গাই ছন্দ ॥
এৰাদিলে নিছা । সকলোৱে মিছা ॥
যদিও তিবোতা । তথাপি শক্ৰতা ॥
যদিও সম্ভান । শতুৰ সমান ॥
গোহালীৰ গৰু । সিয়ো ভগা চক ॥
নেলাগে কাপোৰ । ঘটা বাতিবোৰ ॥
অয় অলঙ্কাৰ । আপোনাৰ গাৰ ॥
কথা কলে ভাল । শুনিব অভাল ॥
সোতোৰা মুখত । হামিয়াব কত ॥

কোনে দিব লেখা । মহিমা অলেখা ॥
 ধূৱা লগা চকু । পাণী পুৰ দেখো ॥
 নাকৰ সেঙেশু । পৰে বেণু বেণু ॥
 কানি খোৱা ডেকা । মুখ খনি বেকা ॥
 ওঁঠ ছটা কলা । চকু ছটা ঘোলা ॥
 কাণ হলে ঠিৱ । কানিতেহে জীৱ ॥
 কথা খিনি বৰ । শুনি ভয়ঙ্কৰ ॥
 যদি পায় কলীক্ । নেলাগে বগীক্ ॥
 কানি চাহ পাণী । যদি দিয়া আনি ॥
 হলেও শতুক । তথাপি মিতুক ॥
 কানি পান খোৱা । বেয়া বুলি কোৱা ॥
 যদিও আপোন । তথাপি নো কোন ?
 যেয়ে কব ভাল । সিয়ে হব কাল ॥
 যেয়ে কৰে বেয়া । সিহে কৰে দয়া ॥
 “নেখাই নো কি” বুলি । যেয়ে দিবতুলি ॥
 সিয়েহে আপোন । কানীয়াৰ গুণ ॥
 কানীয়া বামুণ । বেদত নিপুণ ॥
 থাকক লগুণ । তথাপি শগুণ ॥
 যদিও গোস্বঞ । হৰি গুণ গাই ॥
 ফুৰক সদায় । যদি কানি খায় ॥

শাস্ত্র গক ভাল । তথাপি চণ্ডাল ॥
 কানিয়া গগক । জ্যোতিষো ভগক ॥
 মৰাকো গগক । চোন্দো চিনক ॥
 এহ লক ভান । তথাপি চমার ॥
 কানিয়া নৃপতি । হোক ধৰাপতি ॥
 সকলোবে নান্য : তথাপি সামান্য ॥
 বাদি লক্ষপতি । অপার সম্পত্তি ॥
 সোণৰ আসন । সোণৰ বসন ॥
 অমৃত ভক্ষণ । বজাৰ লক্ষণ ॥
 কানি যদি খায় । সকলোৰে ছাই ॥
 হওক ভকত । হুদি অকপট ॥
 জপি থক মলা । হোক বিষ্ণু কলা ॥
 চন্দনৰ ফোট । কপালত যুত ॥
 কল্পক সদাই । যদি কানি খায় ॥
 সকলোৰে মিছা । যেনে ভগা চিটা ॥
 কপ মনোহৰ । অপূৰ্ণ সুন্দৰ ॥
 দেখিলে নাৰাৰ । হৃদয় অস্থিৰ ॥
 মিচিকিয়া মুখ । দেখোতেই সুখ ॥
 বহিলে সভাত । জেউতিৰ চাত ॥
 পৰে গই যাত । জিনিঙাই গাত ॥

যদি কানি খায় । সিয়ো ফুট ছাই ॥
 কানিয়া শিক্ষক । বিদ্যা ঢেৰ থক ॥
 সকলো জানক । ছাত্ৰে ও মানক ॥
 নেথাকক বাধা । তথাপিতো গাধা ॥
 হোক মহাবলী : ভজে যদি কানী ॥
 একেটা ভুকুতে । হাঁতী মৰে তাতে ॥

নদীকো ভেটক ।
 পৰ্ব্বতো কাটক ॥
 নেথাওক যাতি ।
 তথাপিতো মাটি ॥
 চহকীৰ ধন ।
 থক অগণন ॥
 ধনৰ ওপৰে ।
 যদি বাস কৰে ॥
 খালে মানে কানি ।
 সকলোৱেই পাণী ॥
 কানিয়াৰ কৃষি ।
 যায় দিশাদিশি ॥
 কলিমতী কানি ।
 দিয়ে টানি টানি ॥

PLEASE HANDLE THE BOOK CAREFULLY

(৭)

কানিৰ ফেকেলা ।
পাতোতেই বেলা ॥
যায় ভটিয়ায় ।
মূৰ দাগি চায় ॥
কৰে “হায় হায় !”
আগ গুৰি চায় ॥
এই দৰে নিতে ।
সময় অতীতে ॥
ভাদৰ শেহত ।
ধৰে নাঙলত ॥
ৰোৱে আহিনত ।
দাই ফাগুণত ॥
খাওতে এপৰ ।
গলে লৰফৰ ॥
কৰি তেহে যায় ।
বেলি চাই চাই ॥
যোৰে গই হাল ।
পাকদেক ভাল ॥
দৰে বাই পাছে ।
আক তাক যাছে ॥

অলপ ভাগৰ ।
 পালে হই থৰ ॥
 ককালত হাত ।
 দি লগাই মাত ॥
 শুচবত যাক ।
 দেখি পায় তাক ॥
 হাল মেলিবৰ ।
 “নৌ নে বতৰ” ?
 “কেতেক থাক বাই ।
 ভোক লগা নাই ॥
 মেলা মেলা বলা ।
 ঘৰলৈ চলা ॥
 “এবা দিলে কানি ।
 হাত ভৰি টানি ॥
 নিছে দেখো মোৰ ।
 কত দিম জোৰ ॥”
 অলপ আৰ্জুন ।
 বিস্ত-ভোজন ॥
 কানীয়াৰ লক্ষণ ।
 বে-দৰ বচন ॥

টেমা যদি ভরি ।
 থাকে কানি ফেরি ॥
 যদিও আপদ ।
 তথাপি সম্পদ ॥
 সেয়ে যদি কম ।
 ভালতে অঙ্গম ॥
 হক নাচ গান ।
 বিহর সমান ॥
 বিহু পৰি থক ।
 তিকতাও যক ॥
 নেলাগে একোকে ।
 কানি টেমা টোকে ॥
 চাব ঘূৰি ঘূৰি ।
 “হাঃ ছঃ” কৰি ॥
 কানি নো কেন ।
 তিত্তিকি স্মৃদি যেন ॥
 খালে নো কেন ।
 নবাব বাদচাহ যেন ॥
 নেখালে নো কেন ।
 বলীয়া কুকুৰ যেন ॥

কানি নো কৰ ।
প্রভু ভগবন্ত য'ৰ ॥
কানি নো কি ।
প্রভুৰ হাতত আছিল যি ॥
আনিলে নো কোনে ।
পাপুৰ অজু'নে ॥
থলেহি বা কত ।
থৰ লাগে যত ॥
নিটিমৰ আগত ।
হেতাৰ পাগত ॥
খাইছে বা কোনে ।
সঙ্গত বহে যোনে ॥
কেনেকৈ বা খায় ।
আগে জুতি চায় ॥
লাহে লাহে পাছে ।
সঙ্গীবোৰে যাছে ॥
“নেখাও নেখাও” বুলি ।
পাছে লয় তুলি ॥
এই দৰে গৈ ।
নিজে টেমা লৈ ॥

কানি কৰে পাণ ।

শুনা গাওঁ গান ॥

“কানীয়া কিনো কম মহিমা

কানীয়া নেজানো উপমা

কানীয়া থাকা খোৱা খোৱা ছপি—

হে বাম ।

কানীয়া এহাতে অভখা

কানীয়া ফটাকথা

কানীয়া আগত চাহে পানী তুপি হে বাম,, ॥

বাম বাম কানীয়া কোন মুখে খোৱা তুমি

তুমি চাহব পানী বাম বাম কানীয়া কোন

মুখে কোন মুখে কবা তুমি বাণী ।

কানি খাওতে কানি খাওতে দেহা হব সক

লাহে লাহে বেচি খাবা গোহালিৰ গৰু ॥

কানি খাওতে কানি খাওতে গা হব গোটা ।

লাহে লাহে বেচি খাবা পানি খোৱা লোটা ॥

কানি খাওতে কানি খাওতে গা হব লাহী ।

লাহে লাহে বেচি খাবা ভাত খোৱা কাহী ॥

কানি খাওঁতে কানি খাওঁতে ধন হব মাটী ।

লাহে লাহে বেচি খাবা শোৱা ধাৰি পাটী ॥

PLEASE HANDLE THE BOOK CAREFULLY

(১২)

কানি খাওতে কানি খাওতে উদং হব ঘৰ।
লাহে লাহে বৈগীয়েৰে ওলাই দিব লৰ ॥
কানি খাওতে এটাই বস্তু পৰি যাব ওৰ।
লাহে লাহে খাবলৈ নেপায় পাছে হবা চোৰ ॥
গিৰীহতে ধৰি বান্ধি দিব চৰকাৰত।
বিচাৰি হাকিমে পাছে দিব ফাটকত ॥

অন্ত ।

DISTRICT LIBRARY
(HEM BARUA COLLECTION)

তলত লিখা পুঁপিনিলাল আমাৰ ওচৰত পোৱা যায়
আৰু অন্য অন্য কিতাপো অতি সৰু দামত পাব।

দ্রুতমথন	১/০	ডাক চৰিত্ৰ	১০
অশোক চৰিত	১/০	বৰবেজালী	১০
পদ্ম পুৰাণ	১/০	ভৌম চৰিত্ৰ	১০
কালীকা পুৰাণ	১/০	বাধাহৰণ	১০
বৰকবিত্তি (একত্ৰে ৯ খন)	১/০	স্বপ্নচৰিত্ৰ	১/৬
নামতি আই	১/০	প্ৰহ্লাদ চৰিত্ৰ	১/০
বিয়ানাম	১/০	বজ্জহৰণ	১/০
কুমাৰহৰণ	১/০	সামন্ত হৰণ	১/৬
লক্ষ্মীচৰিত্ৰ	১/০	হৰিপ্ৰসঙ্গ ও আইনাম	১০
নাৰীনীতি বা নাৰদসংবাদ	১/০	লবণদৈত্য বধ	১/০
কৃষ্ণগুণমালা	১/০	পাৰিজাত হৰণ	১/০
শুক গুণমালা	১/০		

পুথি পোৱাৰ ঠিকনা

শ্ৰীশিবনাথ ভট্টাচাৰ্য্য।

যোৰহাট।

ভট্টাচাৰ্য্য এজেক্ষি।

পোঃ বিহাবাৰী।

